

KOMBINATORYKA – 15

(konfiguracje kombinatoryczne (KK), systemy trójek Steinera (STS), kwadraty łacińskie)

- ZD1.** Pokaż, stosując metode podwójnego przeliczania, że dla dowolnej KK zachodzi $bk = vr$.
- ZD2.** Udowodnij, że w KK kwadratowej każde dwa (różne) bloki przecinają się na dokładnie λ wierzchołkach. (Przypadek $\lambda = 1$ – obowiązkowo, przypadek $\lambda > 1$ – dla chętnych.)
- ZD3.** Rozważmy zawody żużlowe dla 13 zawodników, czyli (13,4,1)-konfigurację.
- Ile biegów rozegrano w zawodach?
  - W ilu biegach uczestniczył każdy zawodnik?
  - Czy mogły zdarzyć się takie biegi B_1 i B_2 , że żaden zawodnik z B_1 nie startował w B_2 ?
- ZD4.** Uzasadnij, że nie istnieje (10,4,2)-konfiguracja.
- ZD5.** Dla $n = 9$ podaj przykład a) STS, b) systemu trójek Kirkmana.
- ZD6.** Niech S_1 i S_2 będą dwoma STS na X i Y odpowiednio, i niech $Z = X \times Y$. Do zbioru trójek E zaliczamy trójki tych elementów zbioru Z , których pierwsze współrzędne pokrywają się a drugie tworzą trójkę w S_2 lub odwrotnie, pierwsze współrzędne tworzą trójkę w S_1 , a drugie pokrywają się, lub pierwsze tworzą trójkę w S_1 a drugie tworzą trójkę w S_2 . Pokaż, że para (Z, E) jest STS.
- ZD7.** Wyznacz liczbę wszystkich kwadratów łacińskich rzędu 3.
- ZD8.** Skonstruuj $n - 1$ ortogonalnych kwadratów łacińskich dla $n = 3, 7, 8, 9$.
- ZD9.** Niech W będzie macierzą kwadratową, której każda kolumna jest postaci $123\dots n$, a K macierzą, której każdy wiersz jest postaci $123\dots n$. Pokazać, że macierz L jest kwadratem łacińskim rzędu n wtedy i tylko wtedy, gdy obie pary macierzy, L i W oraz L i K , są ortogonalne.
- ZD10.** Uzasadnij, że każde Sudoku $n^2 \times n^2$, bez wypełnionych pól, posiada rozwiązanie. Podaj przykład Sudoku $3^2 \times 3^2$ z częściowo wypełnionymi polami, które nie ma rozwiązania.